

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Hermeneutika ir tekstologija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis dėstytojas: doc. dr. Skirmantė Šarkauskienė	VU KnF Kalbų, literatūros ir vertimo studijų institutas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Individualiųjų studijų dalykas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Dieninė	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Filosofija, Lietuvių literatūros istoriografija	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	52	83

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
<p>Bendrosios kompetencijos: geba suprasti ir analizuoti reiškinius, dalykus ir žmonių poelgius, išvelgti ir kritiškai vertinti sąsajas; geba kritiškai vertinti informaciją, aplinkos pokyčius akademinėje ir profesinėje veikloje, vadovaudamasis etinėmis bei pilietiškumo normomis. Dalykinės kompetencijos: suvokia ir geba apibūdinti literatūrą kaip daugiareikšmį fenomeną, geba paaiškinti literatūros formavimo (-si) dėsningumus ir principus, struktūrines, žanrines, kompozicines, stilistines, komunikacines kūrinio ypatybes ir tipus supranta ir geba apibūdinti tekstuose estetines, pažintines, moralines, ideologines, filosofines literatūros funkcijas</p>		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>(Hermeneutikos dalis) - žinoti filosofinės ir filologinės hermeneutikos pagrindines sąvokas, istoriją, svarbiausius atstovus;</p>	<p>Probleminis dėstymas, teorinės ir kritinės literatūros skaitymas, sąvokų žemėlapių kūrimas, pranešimų rengimas, skaitymas ir kolektyvinis aptarimas, reikiamos informacijos paieška.</p>	<p>Egzaminas, problemos sprendimas individualiai ir grupėje, teorinių tekstų interpretacija raštu ir žodžiu, pranešimų aptarimas, atviro tipo klausimai (žinios, konteksto išmanymas).</p>
<p>- suprasti pagrindinius hermeneutikos principus: hermeneutinio rato, teksto ir konteksto santykio, istoriškumo,</p>	<p>Probleminis dėstymas, sąvokų žemėlapių kūrimas, diskusijos, interpretacijos rengimas, skaitymas ir</p>	<p>Egzaminas, tarpiniai atsiskaitymai, problemos sprendimas individualiai ir grupėje, teorinių tekstų</p>

preliminarinio supratimo kaip spėjimo, dialogizmo principus;	kolektyvinis aptarimas, reikiamos informacijos paieška.	interpretacija raštu ir žodžiu, pranešimų aptarimas, atviro tipo klausimai (probleminės situacijos analizė).
- gebėti taikyti pagrindinius hermeneutikos principus interpretuojant skirtingo žanro ir pobūdžio meninius bei nemeninius tekstus.	Grupinė literatūros kūrinių analizė, naujausių kūrinių recenzijų skaitymas ir aptarimas, interpretacijų rengimas, skaitymas ir kolektyvinis aptarimas, reikiamos informacijos paieška	Egzaminas, problemos sprendimas individualiai ir grupėje, teorinių tekstų interpretacija raštu ir žodžiu, pranešimų aptarimas, atviro tipo klausimai (paaiškinti klausimo esmę).
(Tekstologijos dalis) - žinoti pagrindines veikalo teksto formavimo strategijas bei jų nustatymo principus;	Probleminis dėstymas, teorinės ir kritinės literatūros skaitymas, tekstologinių problemų sprendimo užduotys, dalyvavimas diskusijose	Rašto darbas
- suprasti dokumentiniam, kritiniam ir populiariajam leidimo tipams aktualius tekstologinių priedų tipus bei apibrėžti jų funkcijas	Probleminis dėstymas, teorinės ir kritinės literatūros skaitymas, tekstologinių problemų sprendimo užduotys, dalyvavimas diskusijose	Rašto darbas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai	Praktika	Visas	Savarankiškas	Užduotys
(Hermeneutikos dalis) 1. Įvadas. Hermeneutika kaip pasaulio ir tekstų aiškinimo teorija. Teologinė, filologinė, juridinė hermeneutika. Svarbiausios sąvokos: hermeneutinis ratas, dialogas, interpretacija.	2						4	6	Pasirengimas paskaitoms ir seminarams, literatūros kūrinių ir kritinės literatūros skaitymas.
2. Hermeneutikos istorija: antikinė tradicija, viduramžių egzegezė, Šviečiamasis amžius, klasikinė ir romantinė hermeneutika. Dilthejaus ir Shleiermacherio idėjos.	4						4	10	Pasirengimas paskaitoms ir seminarams, literatūros kūrinių ir kritinės literatūros skaitymas.
3. Teologinės hermeneutikos atstovai: Origenas, Šv. Augustinas. Origeno <i>Giesmių giesmės homilijos</i> . Šv. Augustino <i>Apie krikščionių mokslą</i> .	4		2				6	16	Pasirengimas paskaitoms ir seminarams, literatūros kūrinių ir

									kritinės literatūros skaitymas.
4. Dialogas kaip pagrindinė supratimo priemonė M. Heideggerio ir H. G. Gadamerio hermeneutikoje. Teksto daugiaprasmiškumo problema P. Riceouro hermeneutikoje	4		2				6	1 6	Pasirengimas paskaitoms ir seminarams, literatūros kūrinių ir kritinės literatūros skaitymas.
5. Archetipų hermeneutika: K. G. Jungas, J. Cambellas.	4		2				6	5	Pasirengimas paskaitoms ir seminarams, literatūros kūrinių ir kritinės literatūros skaitymas.
(Tekstologijos dalis)	2						2		
6. Tekstologijos sampratos pagrindai. Jos kilmė ir istorinės raidos bruožai. Lituanistinė tekstologija: praeitis ir dabarties būklė.									
7. Šaltinis, tekstas ir veikalas: tekstologinė samprata. Šaltinių ir tekstų tipai. Veikalas kaip istorinių teksto redakcijų išvestinė. Atvejo analizė: K. Sirvydo veikalo <i>Punktai sakymų</i> kritinis leidimas.	4		2				6	2	Pasirengimas seminarui, teorinės literatūros skaitymas, atvejo analizė.
8. Kanoninis veikalo tekstas. Trys pagrindinio veikalo teksto formavimo keliai: vienintelio teksto pasirinkimas; kontaminuota arba eklektinė redakcija; paralelinis tekstų skelbimas. Kanoninio teksto nustatymo strategijos, pagrindinio veikalo teksto nustatymo principai. Atvejo analizė: H. Zabulio parengtas <i>Apie pakylėtumą</i> .	4		2				6	8	Pasirengimas seminarams, teorinės literatūros skaitymas, atvejo analizė.
9. Šaltinio principas. Autoriaus intencija ir valia. Kultūriniai ir socialiniai principai. Atvejo analizė: <i>Sovijaus mitas</i> .	2		2				4	4	Pasirengimas seminarams, teorinės literatūros skaitymas, atvejo analizė.
10. Dokumentiniam, kritiniam ir populiariajam leidimo tipams būdingiausi tekstologiniai priedai bei jų funkcijos. Atvejo analizė: M. K. Sarbievijaus <i>Akmens pašventinimas</i> .	2		2				4	4	Pasirengimas seminarui, teorinės literatūros skaitymas, atvejo analizė.
11. Konsultacijos		4					4		
12. Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas.								1 2	Darbams aktualios teorinės medžiagos sisteminimas, praktikoje išskylančių problemų analizė

Iš viso	3	4	1				5	8	
	2		6				2	3	

Vertinimo strategija	Svori s proc.	Atsiskaitym o laikas	Vertinimo kriterijai
Dalyko Hermeneutikos dalies vertinimo strategija (sudaro 70 proc. viso modulio vertinimo)			
Hermeneutikos rašto darbas, jo pristatymas auditorijai seminaro metu.	30	Semestro metu	<p>Vertinami šie aspektai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temos pasirinkimo pagrįstumas. 2. Perskaitytos teorinės literatūros referavimo tikslingumas. 3. Analizės nuoseklumas. 4. Atsakymas į pateiktus klausimus. 5. Žodinis pristatymas. <p>10 balų – puikios žinios ir gebėjimai; 9 balai – geros žinios ir gebėjimai, gali būti kelios neesminės klaidos; 8 balai – geros žinios ir gebėjimai, gali būti kelios klaidos; 7 balai – vidutinės žinios ir gebėjimai, yra klaidų; 6 balai – žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, yra esminių klaidų; 5 balai – parodytas ribotas žinojimas: atsakymai sutelkti į vieną aspektą, remiasi faktų išvardijimu; 4–1 netenkinami minimalūs reikalavimai, pasitelkiami netinkami arba klaidingi faktai, klaidingai atsakyta arba visai neatsakyta į klausimą.</p>
Lankomumas ir aktyvumas per paskaitas ir seminarus (atsakymai į klausimus, dalyvavimas diskusijose, klausimų kolegoms ir dėstytojui kėlimas).	20	Semestro metu	<p>1 balas - aktyviai dalyvauja diskusijose, argumentuotai atsako į klausimus, geba išvelgti tekstologines problemas, pagrindžia skirtingų jų sprendimo kelių privalumus ir trūkumus. 0,5 balo - dalyvauja diskusijose, argumentuotai atsako į klausimus. 0 balų - nedalyvauja diskusijose.</p>
Tekstologijos rašto darbas, pristatomas auditorijoje seminaro metu.	20	Semestro metu	<p>Vertinami šie aspektai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temos pasirinkimo pagrįstumas. 2. Perskaitytos teorinės literatūros referavimo tikslingumas. 3. Analizės nuoseklumas. 4. Atsakymas į pateiktus klausimus. 5. Žodinis pristatymas. <p>10 balų – puikios žinios ir gebėjimai;</p>

			<p>9 balai – geros žinios ir gebėjimai, gali būti kelios neesminės klaidos;</p> <p>8 balai – geros žinios ir gebėjimai, gali būti kelios klaidos;</p> <p>7 balai – vidutinės žinios ir gebėjimai, yra klaidų;</p> <p>6 balai – žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, yra esminių klaidų;</p> <p>5 balai – parodytas ribotas žinojimas: atsakymai sutelkti į vieną aspektą, remiasi faktų išvardijimu;</p> <p>1. 4–1 netenkinami minimalūs reikalavimai, pasitelkiami netinkami arba klaidingi faktai, klaidingai atsakyta arba visai neatsakyta į klausimą.</p>
Egzamino rašto darbas, pasirenkant hermeneutikos arba tekstologijos praktinę užduotį: hermeneutinę arba tekstologinę atvejo analizę	30	Sesijos metu	<p>Vertinami šie aspektai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Temos pasirinkimo pagrįstumas. 2. Perskaitytos teorinės literatūros referavimo tikslingumas. 3. Analizės nuoseklumas. 4. Argumentavimas, išvados. <p>10 balų – puikios žinios ir gebėjimai;</p> <p>9 balai – geros žinios ir gebėjimai, gali būti kelios neesminės klaidos;</p> <p>8 balai – geros žinios ir gebėjimai, gali būti kelios klaidos;</p> <p>7 balai – vidutinės žinios ir gebėjimai, yra klaidų;</p> <p>6 balai – žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, yra esminių klaidų;</p> <p>5 balai – parodytas ribotas žinojimas: atsakymai sutelkti į vieną aspektą, remiasi faktų išvardijimu;</p> <p>4–1 netenkinami minimalūs reikalavimai, pasitelkiami netinkami arba klaidingi faktai, klaidingai atsakyta arba visai neatsakyta į klausimą.</p>
Galutinis dalyko vertinimas susideda iš <i>Hermeneutikos</i> ir <i>Tekstologijos</i> vertinimų vidurkio			

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Origenas	2011	Giesmių homilijos	giesmės	Vilnius: Aidai

A. Jurgutienė	2013	Literatūros suvokimo menas. Hermeneutikos tradicija		Vilnius: LLTI
Aurelijus Augustinas	2013	Apie krikščionių mokslą		Vilnius: Aidai
P. Subačius	2001	Tekstologija. Teorijos ir praktikos gairės.		Vilnius: Aidai
K. Sirvydas	2016	Punktai sakymų nuo Advento iki Gavėnios		Vilnius: LKIL
Papildoma literatūra				
H. G. Gadamer	1999	Istorija. Menas. Kalba		Vilnius, Baltos lankos
M. K. Sarbievijus	2009	Akmens pašventinimas (Sacra Lithothesis). Šaltinio publikacija. Parengė S. Šarkauskienė		Vilnius, VUL
A. Sverdiolas	2002	Būti ir klausti. Hermeneutinės filosofijos studijos-1		Vilnius: Strofa
K. G. Jungas	2015	Archetipai ir kolektyvinė sąmonė		Vilnius: Margi raštai
P. Ricouer	2001	Hermeneutika ir interpretacija		Vilnius: Baltos lankos
J. Grondinas	2003	Filosofinės hermeneutikos įvadas		Vilnius: Mokslas